

Jegyzőkönyv

Készült az Arlói Polgármesteri Hivatal Arló, Ady Endre út 162. sz. tanácstermében Arló Nagyközség Roma Nemzetiségi Önkormányzatának Képviselő-testülete
2023. június 29-én 8,00 órától megtartott nyílt üléséről

Megjelent RNÖ képviselők:

Bari Gergely	elnök	jelen van
Horvát Ernő	elnökhelyettes	jelen van
Papp Sándor	képviselő	jelen van

Távollévő RNÖ képviselők:

Bari Tihamér	képviselő
--------------	-----------

Meghívottak neve, megjelenésük ténye:

Vámos Istvánné dr.	polgármester	jelen van
Klisóczkiné Papp Andrea	jegyző	jelen van
Králik Zsuzsanna	jegyzőkönyvvezető	jelen van
Némethné Balázs Gabriella	intézményvezető	jelen van
Dr. Németh Csilla	orvos	jelen van

Bari Gergely: Köszöntöm a jelenlévőket. Megállapítom, hogy az ülés határozatképes. A megválasztott 4 képviselő közül 3 képviselő jelen van.

A következő napirendre teszek javaslatot, kérem, aki egyetért, kézfeltartással szavazzon. A 2-es és 3-as napirendet megcseréljük. Kérem, hogy szavazzunk a napirendek elfogadásáról.

A testület jelenlévő 3 képviselője **3 igen szavazattal, egyhangúlag** az alábbi napirendi pontokat fogadja el:

Javasolt és elfogadott napirendi pontok:

- 1.) Arlói Tengerszem Óvoda beszámolója
- 2.) Arló (roma) lakosság egészségügyi felmérése
- 3.) RNÖ részvétele a Széchenyi napokon
- 4.) Cigány holokausztról megemlékezés
- 5.) Indítványok, javaslatok

Tárgyalt napirendi pontok:

Bari Gergely: Megnyitja a 1. napirendi pontot.

1. Napirendi pont

Arlói Tengerszem Óvoda beszámolója

A napirendi pont előterjesztője: Bari Gergely elnök

Bari Gergely: Köszöntöm az Óvodavezetőt, Némethné Balázs Gabriellát. Írásos beszámolót nem kaptunk, kérem, szóban tájékoztasson bennünket az óvoda jelen helyzeteiről.

Némethné Balázs Gabriella: Az óvodában a nevelési év augusztus 31-ig tart. Az úgynevezett szorgalmi időszakon vagyunk túl. A ballagást követően megkezdődött a nyári élet. A ballagások során 43 gyermeket búcsúztattunk el a 3 épületünkből. Azt gondolom mind a 3 épület esetében nagyon színvonalas rendezvényre került sor. Az időjárás kegyes volt szerencsére, mert probléma esős időben a ballagás megszervezése. Erre az eshetőségre is felkészültünk. 2 évvel ezelőtt találtuk ki azt, hogy esős időben, ezeken a rendezvényeken 2 fő vendéget tudunk fogadni 1 ballagó gyermek mellé. Sajnos 2 gyermeket nem hoztak el a ballagásra. Nem kaptunk visszajelzést, de elképzelhető, hogy megbetegedett a gyermek.

Az írásos beszámolót az elmúlt évről szeptemberben fogjuk benyújtani, amikor az új év munkatervét is fogja tárgyalni a képviselő-testület. Már említettem polgármester asszonynak is, hogy nagyon magas lesz a létszám az új nevelési évben. Az Oktatási Hivatal által megküldött lista alapján 62 gyermek az, akit fel kell vennünk. Ebből 51 gyermeket írtak be. 4 gyermekről küldött határozatot a Járási Hivatal, hogy felmentést kértek és kaptak. 1 gyermekről tudok, aki Ózdra fog járni óvodába és 7 gyermekről a mai napig nem kaptunk semmilyen információt. Most szeretnék fordulni polgármester asszonyhoz, hogy bár kértem a Jezsuita Jelenlét mentorainak segítségét és ezt azóta megtárgyaltuk, ezért adatvédelmi szempontból nem tehetem meg, és nem kereshetem meg őket. Az ő esetükben majd a Járási Hivatal eljár. A mostani létszám, amit kialakítottunk, arról majd küldöm az értesítést, hogy melyik épületben férnek el, illetve, hogy csoportonként milyen létszámmal számolhatunk. A mostani eredményünk: összesen 183 gyermek van az óvodában hivatalosan. Ez még nőhet, és a költözések eredményeznek változásokat, nőhet ezáltal a létszám. Jelenleg 66 tanköteles gyerekkel számolunk, tavaly 52 volt. Az iskola készülhet, hogy több gyermek fogja a tanévet megkezdni. Épületenként 81 gyermek van felvéve az I-es óvodába, 80-nál tartunk a II-es óvodába és átléptük az engedélyezett 18-as létszámot a III-as óvodában is, jelenleg 21 fővel számolunk. A nagyméretű csoportszobákban már megvan a 30 fő, ami azt jelenti, hogy ha beiratkoznak a többiek és jön még hozzá egy költözés által, akkor jelentősen megnő a csoport létszám az apró méretű csoportszobáinkban is. Azért fordultam beadvánnyal a fenntartóhoz, hogy túllépjük az alapító okiratban szereplő 25 fős létszámot, azt is a fenntartónak kell engedélyezni. A 30 fős tovább nem növelhető, csak az Oktatási Hivatal engedélyével.

Vámos Istvánné dr.: Tudjuk azt, hogy összesen hány óvodás korú van a faluban?

Némethné Balázs Gabriella: Arról nekem nincs kimutatásom.

Vámos Istvánné dr.: Valahogy ezt meg kell tudni, egy kimutatást, felmérést kell csinálni.

Némethné Balázs Gabriella: Aki 5 vagy 6 éves, annak már bent kell lennie valamelyik intézményben. Aki pedig óvoda köteles, az 62 fő. Azért kevesebb a kiscsoportosok száma, mert aki tavaly felmentést kapott az is benne van már ebben a létszámban.

Vámos Istvánné dr.: Azt is bele kellene venni, hogy tudjuk pontosan, mert megérkezik az egyházi óvoda és fel tudjuk-e tölteni az intézményt. Érdekelne, hogy hány 18-20 fős csoportot tudunk indítani.

Némethné Balázs Gabriella: Én tegnap erre vonatkozóan 6 csoportot számoltam az önkormányzati óvodánál. Nagy csoportszobákba 18 fővel, a kicsikbe 16-al. 15 a minimális létszám, amit a törvény engedélyez és úgy maradt fenn még 80 gyermek a mostani adatok szerint.

Vámos Istvánné dr.: Akkor ezek szerint kb. 4 csoport lehetséges. Ez az ideális.

Némethné Balázs Gabriella: Ez a mostani létszám. Amiről nincs adatom, hogy a 2024-2025-ös nevelési évben hány gyereknek kell beiratkoznia, hogy hány gyermek fogja 2024 augusztus 31-ig betölteni a 3. életévét.

Vámos Istvánné dr.: Arra voltam csak kíváncsi, hogy meg tudjuk-e tölteni az összes intézményt.

Némethné Balázs Gabriella: A mostani állapot szerint igen.

Horvát Ernő: A 180 fő nem az összes létszám?

Vámos Istvánné dr.: Nem, attól több lesz.

Némethné Balázs Gabriella: Elenyésző létszámmal több. Úgy tudom, 2-3 gyermek jár Borsodszentgyörgyre, Ózdra járnak 2-en, tehát nem olyan sok. Olyan gyerek nincs, aki nem fért be. A felmentett gyerekekkel lett kevesebb a létszám.

Vámos Istvánné dr.: A felmentett gyerekek nem fértek bele a létszámba.

Némethné Balázs Gabriella: Nem. A felmentett gyerekeket a szülők kérték, hogy még ne kezdje meg az óvodai éveit.

Vámos Istvánné dr.: Nem mi kértük a szülőket, hogy kérjék a felmentést, mert nem tudjuk felvenni őket.

Némethné Balázs Gabriella: Nem. Valóban volt ilyen, de már nincs. Akkoriban 17-18 fő volt a felmentettek száma. De most már ez nagyon kevés, mert ahhoz, hogy valaki felmentést kapjon, kell a védőnő javaslata, kell az én javaslatom, és időben be kell érnie a kérvénynek a Járási Hivatalba. Sok esetben van az, hogy megkapják a javaslatokat, csak elfelejtik bevinni április 18-ig.

Bari Gergely: Ez akkor azt is jelenti, hogy több gyerek született az elmúlt 3 évben.

Némethné Balázs Gabriella: Igen, de én a többi tendenciát nem látom.

Horvát Ernő: De ez lehet, hogy véletlen egybeesés. Jövőre lehet, hogy kevesebb lesz.

Vámos Istvánné dr.: Most azért negyed annyi terhes van.

Némethné Balázs Gabriella: Amikor létre kellett hozni a III-as óvodát az önkormányzatnak, mert kevés volt a hely, akkor volt 184 gyermek felvéve, ezzel szemben a tavalyi évben 175 gyerek volt. Még az is nagyon magas és a mostani adatok szerint 180, ami még változhat, mert 7 gyerek kint van. De számolhatunk 190 gyerekekkel.

Horvát Ernő: Ha a most épülő óvoda beindul, és ott 4 csoportot fogadnak minimum, arra lehet számítani, hogy a felmentéseken is szigorítanak a létszámkitöltés miatt?

Némethné Balázs Gabriella: Többen is kérték volna, viszont a család helyzetének ismeretében a védőnői hálózat nagyon odafigyel a gyerekek érdekeire és volt arra példa, hogy nem kapta meg a szülő a védőnő aláírását. Nyilván én azokat a családokat ismerem, akiknek már járt hozzánk gyereke, és az alapján tudok ítélni. Olyan esetben, aki ide költözött és nincs rálátásom, én nem tudok véleményt nyilvánítani, mi lenne jó a gyermeknek. Mindig elmondom, ha elsőként hozzám jönnek, és nem ismerem, de ő hivatkozik arra, hogy a gyerek még nem szobatiszta, számomra ez nem indok. Vagy egy kis megcsúszott fejlődés, vagy a szülői szerep nem megfelelő, mert azért 3 éves korban már elvárható lenne, hogy az anyuka szobatisztaságra nevelje a gyermeket. Én azt gondolom, hogy ez inkább azt indokolja, hogy jöjjön az óvodába.

Bari Gergely: Úgy gondolom, sokan szeretnének majd az új óvodában átmenni.

Vámos Istvánné dr.: De arra nem lesz lehetőség, mert először az önkormányzatit kell feltölteni. És úgy gondolom, hogy aki már megszokta a helyét, az nem szívesen megy máshová.

Bari Gergely: Nekem az tetszik, hogy a hittant tanítják a gyerekeknek. Én az iskolába is szerettem volna.

Némethné Balázs Gabriella: Hitoktatás nálunk is van.

Bari Gergely: De ott azért magasabb szinten fogják ezt tanítani. Ezért szerettem volna régen, hogy az iskola is egyházi legyen, mert akkor komolyabban foglalkoznak a dologgal.

Vámos Istvánné dr.: Tiltakoztak a képviselő testületből, hogy ők nem fognak minden nap imádkozni.

Bari Gergely: Én azért szerettem volna, mert látszott a romlás az iskola színvonalán. Ott felnevelkedett egy generáció és ezek a gyerekeiknek ugyan ezt a magatartási példát mutatják. Sajnos a nem helyes példa követésből nem lesz fejlődés a gyerekek részéről.

Némethné Balázs Gabriella: Van olyan anyuka, aki nem éppen erről az életről álmodozott, és a gyerek, pont olyan szomorú szemmel néz ránk minden nap. Az a probléma, hogy amit otthon látnak, azt másolják, és ugyan úgy élik az életüket, mint a szüleik. Ezért jó, hogy itt vannak a jezsuiták, meg a nővérek, mert mindenki segíteni akar.

Tőlük függetlenül a gyermekjóléti szolgálat is, mert próbálják őket kihúzni ebből az állapotból.

Horvát Ernő: Visszatérve az óvodára. Az lenne a kérdésem, hogy az elmúlt időszakra visszatekintve, az együttműködés az Önkormányzattal eredményes volt?

Némethné Balázs Gabriella: Minden köszönetem a fenntartóé és elsősorban a polgármester asszonyé, mert sokat kell hozzá járnom, hiszen minden tevékenységről tájékoztatom. Minden támogatást megkaptunk, kiválóan tudunk együttműködni a dolgozókkal. Büszke vagyok, mert az elmúlt évben a térség egyik legjobb óvodája voltunk, ami annak is köszönhető, hogy nagyon jó óvónénik dolgoznak nálunk. Sajnos 2 kolléganő, már a felmentési idejét tölti, egyikük jön vissza dolgozni. Ez által neki a biztos megélhetés adott lesz, így bármikor mondhatja azt, hogy nem dolgozik tovább. A felmentési idő alatt, nem lehet felvenni helyettesítőt és egy kolléganő úgy döntött, hogy elmegy azonnal nyugdíjba. Nagy megterhelés lesz a két kolléganő hiánya. Semmiféleképpen se lesz egy csoportba 2 nyugdíjas korú beosztva, mert az egy nagyon bizonytalan helyzet. Továbbá van egy másik hírünk. Tegnap voltunk bent polgármester asszonynál egy kolléganővel, aki úgy döntött az elmúlt időszakot megélve, hogy inkább a saját karrierjét szeretné építeni máshol, ő Hangonya készül, bölcsőde vezetőnek.

Horvát Ernő: Nagy lehetőség a számára.

Némethné Balázs Gabriella: Így van. Bár nagy teher fog nehezedni az itt maradó dolgozókra. Nagy átszervezést igényel mindez, de támogatnunk kell őket.

Vámos Istvánné dr.: Mindig támogattuk, és támogatni fogjuk a fiatalokat a karrier építésben. És büszkék lehetünk, hogy mi neveltük ki.

Horvát Ernő: Szeretném megköszönni, hogy pozitívan áll a roma emberekhez, és nem a problémákat, a hiányzásokat, hanem az általános dolgokat emelte ki a beszámolóban. Látom, hogy lelkesen végzi a dolgát és a gyerekek is pozitív visszajelzést adnak.

Némethné Balázs Gabriella: Természetesen van gondunk a hiányzásokkal. Ahogyan az iskola, úgy mi is küzdünk vele. Sok a betegségből származó hiányzás, azért a közösségben jobban terjed. Igyekszünk megtenni mindent, hogy több időt töltsenek intézményünkben. Házi rendet változtattunk a polgármester asszonnyal, így 10 napot igazolhat a szülő. Örülök, hogy meghívást kaptam, bár meglepődtem, hogy beszámolót kell tartanom, de úgy gondolom elég információt tudtam nyújtani. Azért is örültem, hogy itt lehetek, és egyszerre tudok önökkel beszélni, mert lenne egy kérésem. Előljáróban elmondanám, hogy hiányosság az óvodában a tehetség gondozás. Idén kidolgoztunk egy mérő eszközt a középső csoportosok számára, hogy külső csoportokat kialakítva, külön foglalkozunk a tehetséges gyermekek fejlesztésével. Nincs épületenként 4-5 gyereknél több az idej nevelési évben. Ezt minden évben mérjük.

Megérkezett az ülésre Dr. Németh Csilla.

Némethné Balázs Gabriella: Nem tettünk le erről a dologról. Szeretnénk bevezetni versmondó versenyeket. Elsőként szeptember végén, akkor csak helyi szintűt. De majd a tavaszi időszakban a kultúra napjához kapcsolódva vagy bármilyen egyéb ünnephez, költészet napjához szeretnénk meghívni a 2 környező település óvodáit is erre a

versenyre. Azért is, hogy a leendő egyházi óvodával az együttműködést már most meg tudjuk ezzel alapozni. Ehhez kapcsolódóan kérném a segítségüket, hogy a könyvjutalmakat tudnák-e finanszírozni. Ha tudnának segíteni, én már meg is kezdem a szervezéseket és kirajzolódna, hogy hány kisgyermekről van szó.

Bari Gergely: Nagyon örülök, hogy segíthetünk. Természetesen, képviselő társaim nevében is mondhatom, hogy ilyen nemes célokat örömmel támogatunk.

Némethné Balázs Gabriella: Köszönöm szépen, szeptemberben fogom önöket ezzel kapcsolatban keresni.

Némethné Balázs Gabriella távozik az ülésről.

Bari Gergely: Ha nincs több hozzászólás, akkor Arlói Tengersizem Óvoda beszámolóját elfogadásra javaslom. Kérem, aki a szóbeli beszámolóval egyetért, az kézfelemeléssel szavazzon.

A testület jelenlévő 3 képviselője 3 igen szavazattal, egyhangúlag az alábbi határozatot elfogadja:

**Arló Nagyközség Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Képviselő-testületének
21/2023. (VI.29.) határozata
Arlói Tengersizem Óvoda beszámolóról**

Arló Nagyközség Roma Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete a Arlói Tengersizem Óvoda szóbeli beszámolóját megtárgyalta és azt az előterjesztés szerinti tartalommal hozza:

Határidő: 2023. július 31.

Felelős: Bari Gergely elnök

Bari Gergely: *Megnyitja a 2. napirendi pontot.*

2. Napirendi pont

Arló (roma) lakosság egészségügyi felmérése

A napirendi pont előterjesztője: Bari Gergely elnök

Bari Gergely: Köszöntöm Dr. Németh Csillát, Arló nagyközség háziorvosát. A nagy testületi ülésre benyújtott írásos beszámolóját olvasva látom, nagy nehézségekkel küzd az egészségügy községünkben is. Sokan azon mérgelődnek, hogy az ügyelet nem megy azonnal, de örömmel olvastam, hogy az egészségház azért jóval kulturáltabb körülmények közt tudja fogadni a betegeket. Szeretném megkérdezni, hogy a roma lakosság hogyan viszonyul az egészségüghöz.

Dr. Németh Csilla: Alapvetően az emberekben is 2 féle ember létezik. Van, aki akkor se fordul orvoshoz amikor már nagyon beteg, és van az, akinek nincs komoly problémája, de csak a megnyugtatás miatt jön. Nincs különbség roma és nem roma lakosság közt, emberek vagyunk. Ami a roma lakosságot érinti, az az egészségügyi kultúra hiánya. Nem ismer fel egy lázat, nem tudja csillapítani azt, vagy a megfázást hogyan kell kezelni. Örülnénk, ha lenne lehetőség, hogy oktassuk ezt, mert hiányos diagnózis alapján nem könnyű gyógyítani. Továbbá probléma, hogy nem ismerik fel, nem tudnak helyi gyors ellátást biztosítani családtagjaik részére, és azonnal az ügyeletet hívják. Nem biztos, hogy arra van szükség, lehet, hogy már a mentőt kell hívni. Vagy a sürgősségre mennek, majd napokkal később. Valamilyen rendezvény keretében, vagy más formában ezt oktatni kellene, mert egyre csak romlik az állapot és ez az egészségügyre nézve katasztrofális eredményeket szül.

Bari Gergely: Lesz a közeljövőben rendezvény. Az Ózdiakkal szoktunk ezzel kapcsolatban összefogni.

Dr. Németh Csilla: Nekünk az is jó, hogy alapvető egészségügyi nevelést kapjanak. Borsodnádason az ügyeleti hívásokat azonnal el tudtuk látni, de már nagy területet látunk el, így nem tudunk minden apróság miatt kimenni.

Bari Gergely: Gondolom, felháborodnak az emberek, hogy nem mennek ki.

Dr. Németh Csilla: Nincsenek felháborodva, igazából inkább nem értik. Azért nem értik, mert eddig nekik ezzel nem kellett foglalkozni, most pedig nehezen birkóznak meg ezekkel a helyzetekkel. Nem egyszerű, mert az ügyeletet is a diszpécser irányítja és nem hozzáértő emberek ülnek a telefonvonalak mögött. Ez nem csak a roma lakosságot érinti. Ezek a diszpécserek egy gyors kiképzésen vettek részt, nem találkoztak valós betegekkel, és így nem tudnak pontos diagnózist alkotni. Az a probléma, hogy nem tudják azt kikérdezni, hogy az adott beteg eszméleténél van-e. Ózdon találkoztam ilyen problémával. Én hívtam a mentőket, mert a beteg ott feküdt eszméletlen az út szélén, és kiderült, hogy nem indultak el, mert azt hitték, hogy csak egy sérült.

Bari Gergely: Olvastam, hogy volt egy felmérés, hogy a romák 10 évvel hamarabb halnak meg. Ez valóban így van?

Dr. Németh Csilla: A település összetételét nézzük, hogy hány 80 év feletti roma és nem roma lakos él, ez valóban így van. Hogy ebben van-e genetika, azt még kutatják, de azt is hogy ebbe beleszámít-e az életvitel. Én úgy gondolom, az életvitel befolyásolhatja, mert nehezebben jutnak hozzá esetlegesen főtt ételhez, gyógyszerekhez. Nincs meg a megfelelő higiéniai feltétel. Olyan a betegségek vannak jelen, például, mint az ótvar, amit egyszerű szappannal meg lehetne előzni.

Bari Gergely: Azt gondolom ezek a problémák inkább az iskolázatlanság miatt jelentkeznek.

Dr. Németh Csilla: Vannak olyan roma emberek, akik dolgoznak, iskolába járnak, fürdenek, de inkább ez a nemtörődömség jellemző. Aki végig járja az utcákat, láthatja, hogy szemetes és elhanyagolt. Aki rendet tart maga körül azzal nincs probléma, de aki így él annak lesznek ilyen egészségügyi problémái. Én nem általánosítanám, hogy iskolázott vagy nem, ez szorgalomból ered. A jezsuitáknak volt olyan akciója, hogy úgy kaptak

gyógyszert, ha kitakarították az udvart. Ahova kijáram, ott például télen, mikor elolvadt a hó, másfél méteres szemét állt és az bűdös, fertőzéseket okoz.

Bari Gergely: A szegénység nem jár együtt azzal, hogy koszosan tartsa valaki a háza körüli területet. Azok közt a körülmények közt neveli a gyerekeit, ott étkeznek. Szegény Magdi néni, aki 96 éves korában hunyt el a napokban. Minden évben köszöntöttük és láttuk, hogy ilyen idősön is tisztán tartotta maga körül a házat és az udvart.

Dr. Németh Csilla: Nagyon sok helyre kell bemennem és látom, hogy nem gazdagok, de tisztaságot tartanak. Minden tiszteletem ezeknek az embereknek, mert megpróbálnak megtenni mindent. Még több ilyen ember kellene.

Bari Gergely: Több sajnós az az ember, aki nem törődik a renddel, tisztasággal.

Dr. Németh Csilla: Inkább a fiatalokra jellemző.

Bari Gergely: Az a baj, hogy több generáció növekszik úgy fel a szülőktől azt látva, hogy nem jár dolgozni, hogy nem takarít. Nagyon korán szülnek, 4-5 gyerek születik egy családban és ez így sokszorozódik, és csak növekszik a nemtörődöm ember.

Dr. Németh Csilla: Én, amikor ide kerültem, elvéve találkozhattunk ilyen esetekkel, de ma már ez nagyon sok. 14 évesen szült a kislány, ez közbotrány volt, ma már ez szinte természetes. Ma már úgy szülnek sorra gyereket, hogy nem érdekli őket a betegség, a vérszegénység. Az első gyereknél még nem biztos, de harmadik után már kell neki vért adni. Rengeteg bakteriális fertőzés van, állandóan tenyésztést kérünk. Nincsenek tisztában a személyes higiéniaiával sem, azt sem tudják, hogy egy terhesség mit vesz ki egy nő szervezetéből. Ez most halmozódni fog, mert megnyílt a plazma központ. Ez egy pénzkereseti vagy kiegészítő lehetőség.

Vámos Istvánné dr.: Kérdezhetek valamit? A plazmaközpont funkciót szeretném én tisztán látni. Ez azért jött létre, hogy oda bemennek az emberek vért adni és ők ezért pénzt kapnak?

Dr. Németh Csilla: Nem vért adnak, hanem konkrétan a vérnek a savóját veszik le.

Vámos Istvánné dr.: És ezt gyógyszerre használják?

Dr. Németh Csilla: Gyógyítás céljából. Ebben van az összes fehérjénk, ebben vannak az antitestek. Minden olyan, ami kell egy vakcina gyártónak, egy gyógyszer gyártónak.

Dr. Németh csilla: A vörös vértesteket visszaadják, minden mást kinyernek maguknak.

Vámos Istvánné dr.: Ez egy árucikk lett tulajdonképpen.

Dr. Németh Csilla: Igen ez egy árucikk, azért nem szerv kereskedés, mert a páciens önkéntes. Egyébként nem nagy összeget kapnak, 3000,-Ft-ot talán.

Horvát Ernő: 6000,-Ft körül.

Bari Gergely: 9000,-Ft-ot.

Dr. Németh Csilla: Az csak az első alkalom. Én is úgy hallottam, hogy havonta 40.000,- Ft lehet. Hetente kétszer lehet menni plazmát adni és az négy hét.

Klisóczkiné Papp Andrea: Ez termelődik ilyen gyorsan?

Dr. Németh Csilla: Elméletileg igen. Hivatalosan, egy egészséges szervezet, aki megfelelően él, étkezik és iszik, az újra tudja termelni. Ez a lakosság nem feltétlen. Pár hónap múlva fog jelentkezni szerintem. Miskolcon és Pesten is látják a mellékhatásokat, az immunrendszer zavarokat, a tápanyag hiányok folyamatosan jelentkezni fognak. Ennek ellenére rendszeresen járnak látom, ahogy minden nap ott megyek el az épület előtt.

Vámos Istvánné dr.: Ezek szerint, aki rendszeresen jár, annak az egészsége károsodhat.

Dr. Németh Csilla: Igen ez így van. Ez itt még rendben is van, mert egy ilyen központ van Ózdon, de Budapesten nagyon sokat lehet találni. Ott nem tudják egy személynél kontrollálni. Akár naponta is bemehet egy-egy központba, mert azok közt nincs kapcsolat. Nem érdekli, mert kell neki a pénz és így meg tudja oldani. Viszont a vérellátó szolgáltatnál is megtehetné ezt ingyen, de ott nincs vér. Amikor műtét közben vérre lenne szüksége valakinek, az véradásszervezést igényel.

Vámos Istvánné dr.: Ki működteti ezt a központot?

Dr. Németh Csilla: Magán cégek. Ugyan olyan befektetés, mint bármely magán vállalkozás.

Vámos Istvánné dr.: Tudjuk, hogy ezt az ózdi központot ki működteti?

Dr. Németh Csilla: Én nem tudom.

Vámos Istvánné dr.: Kíváncsi lennék rá, hogy ki tud üzletet csinálni az emberek egészségéből. Borzasztó.

Bari Gergely: Egerben 50.000,-Ft-ot adnak érte. Én félek a tűszúrástól, nem adnék 500.000,-Ft-ért se.

Dr. Németh Csilla: Ez nagyos sok ez már szerintem havi összeg lehet.

Bari Gergely: Egy ismerősöm Egerben volt és említette, hogy ennyit adtak neki.

Dr. Németh Csilla: Az első alkalomra.

Bari Gergely: A környék munkabérezéséhez viszonyítanak szerintem. Míg Ózdon az emberek a minimál bér és az alatt keresnek, ezért kevesebb itt. Mondjuk Egerben már az emberek nem mennek el ennyiért, és ahogyan közelítünk a fővároshoz, úgy emelik az árát.

Dr. Németh Csilla: Így van. A másik probléma az emberek ellátásában a gyógyszer áremelkedés. Egy fülcsepp januárban 700,-Ft volt, most 5000,-Ft. És nincsen fülcsepp Magyarországon, ami 5000,-Ft alatt megvásárolható lenne. Nagyon sok a fülgyulladás. Nézzünk egy családot, ahol cukorbetegségeket vannak, esetleg egy fülgyulladás, egy megfázás van, milyen nagy összegek ezek. Egy antibiotikum 3000,-Ft.

Papp Sándor: Én a cukor gyógyszerért 10.000,-Ft-ot fizetek.

Dr. Németh Csilla: Az a probléma, hogy egy családban 4-5 fő van, esetleg mindenkinek kell minimum 3000,-Ft gyógyszerre. Ez rengeteg pénz és még nem vettek semmi mást. A Neocitrán magas áron van de, az összes gyógyszer brutálisan drága lett.

Horvát Ernő: Visszatérve a témához, én nagyon büszke vagyok arra, hogy kiépült egy egészségügyi központ és orvosokkal is el vagyunk látva. Más településeken nincs ilyen orvosi ellátás. Köszönöm szépen polgármester asszonynak is, hogy a doktornőt ide hozta nekünk. Szeretném megkérdezni doktornőt, hogy a roma emberekbe fektetett munkája eredményesnek bizonyul-e.

Dr. Németh Csilla: Sokféle ember van. Van olyan, aki hazudik, hogy kivette a gyógyszert, de mégsem gyógyul. De ezt tudjuk, hogy nem igaz. Van olyan beteg, aki bevallja, hogy nem vette ki a gyógyszerét, és nem gyógyult meg. Vagy akinek elveszik a közgyógyot. Bemegy a beteg a sürgősségre, látják, hogy nálam nem volt és ott akarja megírni a gyógyszert. Aki így áll hozzá, azon nem biztos, hogy lehet segíteni. Van olyan ember, aki évek óta ápolási ellátást szeretne a fiára, de nem töltötte ki a nyomtatványt. Engem okol, azt mondja, hogy én tehetek róla, hogy ő nem kapott ellátást. Olyan is van, aki nem jelentkezett a munkaügyi központban, mert elfelejtette, de adjak neki igazolást, mert azt mondta neki az ügyintéző, hogy nem kap ellátást és erről is én tehetek. Ilyen nagyon sok van a településen. Nincs már covid, be lehet jönni a rendelőbe. Igaz előjegyzés szükséges, de ha nem kér is fogadjuk. De várakoznia kell, míg az előjegyzett betegeket ellátjuk. Sokszor nem vár, elmegy és erről is mi tehetünk.

Vámos Istvánné dr.: Én szeretnék külön köszönetet mondani a doktornőnek a fejlesztések kapcsán. A pályázat az elsősorban a központ létrehozásáról szólt és a két új épületről. A régi épületbe nem túl sok fejlesztés jutott. A doktornő a saját vállalkozása terhére, jelentős összeggel hozzájárult ahhoz, hogy a rendelők rendben legyenek. Amire nem jutott a pályázatból, arra saját maga költött. Rendelt burkolót a rendelőbe. Édesapukájával újították fel a bútorokat és ezért nagyon hálás vagyok.

Bari Gergely: Ha bármiben tudunk segíteni, kérem, szóljon és állunk rendelkezésre.

Dr. Németh Csilla: Köszönöm szépen. Minden rendben van jelenleg. De ha önök a lakossággal, egészségüggyel kapcsolatosan tudnak hasznos információt, azt kérem, közölgék velem. A szakorvosokhoz sem lesz könnyű eljutni és azt hallottam a sürgősségi ellátás is csak pár nap lesz egy héten. De nem tudom ebből mi igaz.

Horvát Ernő: Mint ahogyan látjuk, hogy az egészségügy helyzete romlott, doktornő érzi ennek a súlyát. Magán csapódik le?

Dr. Németh Csilla: Nekünk mondják, hogy sokára kaptak időpontot és hogy a kórházi ellátás nem volt megfelelő. Alapellátáson csapódik minden. Kardiológiára több, mint fél

évet kell várni és azt is kivették a kezünkből, hogy behívassuk sürgősségivel a beteget. Velem szemben áll, nekem kell magyarázatot adni ezekre a problémákra, holott nem tehetek róla. Még annak örülhetünk, hogy itt leveszik a vért, mert az Ózdiak 4 hetet várnak egy labor vizsgálatra.

Horvát Ernő: Az is nagy segítség, hogy ha Önhöz bemegyünk, elektronikusan segít megtekinteni a vizsgálatok eredményeit.

Dr. Németh Csilla: Sokan azért is hozzám jönnek, hogy nézzem meg a hozzátartozója eredményeit, hogy hogy van, mert a kórházban nem tud beszélni senkivel. Időpontokat sem tudunk kérni a vármegyei kórházba, mert egyszerűen nem veszik fel a telefont.

Horvát Ernő: Ha még egyszer kezdhetné, orvosnak tanulna?

Dr. Németh Csilla: Én ugyan úgy orvos lennék, de ezek után, ami Magyarországon működik, nem biztos, hogy itt dolgoznék. Rengeteg orvos megy el az országból.

Vámos Istvánné dr.: Köszönjük szépen.

Dr. Németh Csilla távozik az ülésről.

Bari Gergely: Ha nincs több hozzászólás, Arló (roma) lakosság egészségügyi felméréséről szóló beszámolót, elfogadásra javaslom. Kérem, aki a beszámolóval egyetért, az kézfelemeléssel szavazzon.

A testület jelenlévő 3 képviselője 3 igen szavazattal, egyhangúlag az alábbi határozatot hozza:

**Arló Nagyközség Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Képviselő-testületének
22/2023. (VI.29.) határozata az
Arló (roma) lakosság egészségügyi felméréséről**

Arló Nagyközség Roma Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete az Arló (roma) lakosság egészségügyi felmérésével kapcsolatos beszámolót elfogadja.

Határidő: 2023. július 31.

Felelős: Bari Gergely elnök

Bari Gergely: Megnyitja a 3. napirendi pontot.

3. Napirendi pont

RNÖ részvétele a Széchenyi napokon

A napirendi pont előterjesztője: Bari Gergely elnök

Bari Gergely: 2022 decemberében ezt a munkatervbe beírtuk, de nincs már ez a megnevezésű ünnepség.

Horvát Ernő: Más nevet kell adni neki.

Vámos Istvánné dr.: Gyereknapi rendezvényt csinált az önkormányzat, és nem voltak kint az iskolások, ezért nehezteltek rájuk. Az iskola bojkottálta a gyereknapot.

Horvát Ernő: Az évzáró ünnepség színvonalas volt, ebben sok munkája van a pedagógusoknak. Úgy gondolom, valamilyen elismerést adhatna a kisebbségi önkormányzat.

Vámos Istvánné dr.: Nekik ez a munkájuk. És ezt nem szabadidőn kívül csinálják. Ami segítség kell, azt én megadom. Amiben segítségre szorúlnak, az a tanár hiány.

Bari Gergely: Amint lesz lehetőség, hozunk még tanárokat. Tavaly is 2 tanárt hoztam az iskolába. Nagy probléma a kapcsolatfelvételnél, hogy nincs együttműködés. A múltkor csak egy telefonhíváson múlt egy tanár felvétel, de nem hívta fel az igazgatót. Én rábeszélhetek egy tanárt, hogy jöjjön át hozzánk, de a többi nem rajtam múlik.

Vámos Istvánné dr.: Történelem, angol és testnevelés tanárt és alsós tanítókat is keresnek.

Horvát Ernő: A gyerekeknek is, akik speciális nevelést igényelnek az iskolában, külön tanárra lenne szükségük.

Vámos Istvánné dr.: Akik jelenleg tanítanak az iskolában, ők is rengeteget foglalkoznak ezekkel a gyerekekkel. Főleg alsó tagozatban.

Horvát Ernő: Nem lehet ezeket a gyerekeket külön osztályban tanítani?

Vámos Istvánné dr.: Jogszáby által sem megengedett. Van az úgynevezett integráció, ami nem engedi, hogy ha valaki kissé fogyatékos, az külön osztályba járjon. Nem lehet megkülönböztetni már őket.

Horvát Ernő: Tudok egy másodikos kisfiúról és egy 13 éves lányról, akik gyakorlatilag analfabéták. Én úgy gondolom, hogy akkor valami probléma lehet.

Vámos Istvánné dr.: Őket már másik, speciális iskolába kellene íratni. Itt nincs erre lehetőség.

Bari Gergely: Sokszor azokat a gyerekeket küldik erre a vizsgálatra, akik csendesek, visszahúzódnak. Az én lányom is csendes, ezért őt is küldték. Aki hangos, és viselkedési problémái is vannak, osztályt ismételnék, azokat is küldeni kellene. A 10-12 éves gyerekek közé járnak egy osztályba a 3-4 évvel idősebbek. Agresszívek, fenyegető a magatartásuk. Ezekkel a gyerekekkel kellene többet foglalkozni, hiszen okkal buknak meg és ismételnék akár egy évfolyamot többször.

Vámos Istvánné dr.: Az évzárón a negyedikes gyerekek között volt egy kislány, aki szerintem 13-14 éves lehetett. Nem tudom, de kissé fogyatékos lehet, de olyan szépen szavalt, nem rontotta el. Táncolni is nagyon szépen tudott.

Horvát Ernő: Ezekről a gyerekekről beszélek, hogy nekik kellene valamilyen külön osztályt létrehozni.

Vámos Istvánné dr.: Nem tudok róla, hogy bármilyen hátrányban szenvednének. Biztos, hogy nagyobb szeretettel foglalkoznak velük. Amit említett az óvodavezető is, hogy státusz törvény van. Utazó tanárok vannak, és amelyik iskolában ilyen gyerekekkel foglalkozni kell, akkor oda megy és teszi a dolgát. De nincs az, hogy helyben marad, hanem járja az iskolákat és heti rendszerességgel minden olyan intézményben segít, ahol szükséges. A mi tanárjainkat is kirendelhetik bármelyik iskolába.

Horvát Ernő: Ott voltam, láttam. Egy osztályban van 2 ilyen gyerek, és azokkal sokkal többet kell foglalkozni. Elveszi a tanárok energiáját, idejét és a többiekre nem jut idő.

Vámos Istvánné dr.: Az a baj, hogy a pedagógusokból is hiány van, nem még a gyógypedagógusból. Van köztünk egy ilyen végzettségű tanár, de ő sem itt tanít.

Bari Gergely: Biztos oka van, hogy nem itt tanít. A Széchenyi napokról nem hozunk határozatot, a munkatervből ki kell venni. A pedagógus nap meg lett tartva.

Vámos Istvánné dr.: Így van. Minden évben már egy ideje megtartjuk a pedagógus napot, pedig semmi közünk elvileg hozzá. De az itteni roma gyerekeket tanítják, és ezzel hálánkat tudjuk kifejezni.

Horvát Ernő: Azt szeretném elnök úr, ha jövőre lenne évvégén a példa értékű gyerekeknek, könyvjutalom. Hiányoltam, hogy a kitűnő tanulók kapjanak jutalmat.

Vámos Istvánné dr.: Az iskola szokott még tavasszal, javasolni gyerekeket az „Iskolánk Büszkesége” kitüntetésre, de most nem tettek javaslatot.

Bari Gergely: Nem volt tavaly sem ilyen. 2 évvel ezelőtt volt, akkor utalványt adtunk és azt le tudta vásárolni egy táskára vagy ruházatra.

Vámos Istvánné dr.: Egy kislány kapott évzárón olyan elismerésért, hogy kitűnő tanuló, kiemelkedő közösségi munkájáért. Ezt, ha látják tavasszal, akkor fel lehetett volna terjeszteni, de nem tették.

Horvát Ernő: Szerettem volna hallani, hogy ezt a díjat a roma önkormányzat ajánlotta fel.

Vámos Istvánné dr.: Ezt korábban kell leegyeztetni, és önöknek kell megbeszélni.

Horvát Ernő: 30.000,-Ft nem vág földhöz minket. Kellene adni az egészségügynek vagy a védőnőknek, az óvodának.

Bari Gergely: Nincs annyi pénzünk. A nemes célokat támogatom, de hogy minden intézménybe, elnézést, de osztogatjuk a 30.000,-Ft-okat, erre nem jut a keretünkből.

Horvát Ernő: Nem hiszem, hogy nincs 20-30.000,-Ft támogatás, takarítószerre vagy könyv vásárlásra, vagy az óvoda részére.

Bari Gergely: Tudják, hogy régen adományoztam 7 éven keresztül és ez már elvárássá fajult. Egy izzó kiégett, nekem szóltak.

Vámos Istvánné dr.: Tudják, hogy a jezsuita rendszer is csatlakozott, tisztítószerket adományoztak és köszöntötték a pedagógusokat is, műsorral készültek. Saját maguk által ültetett virágokat, fűszernövényeket adtak ajándékba.

Bari Gergely: De ez mind pénzbe kerül.

Vámos Istvánné dr.: De ezt ők termelték.

Bari Gergely: Ha nincs több hozzászólás, megnyitom a következő napirendi pontot.

Bari Gergely: Megnyitja a 4. napirendi pontot.

4. Napirendi pont

Cigány holokausztról megemlékezés

A napirendi pont előterjesztője: Bari Gergely elnök

Bari Gergely: Augusztusban szokott lenni, de azért tettük be a júniusi napirendbe, mert szünet lesz. Minden évben megemlékezünk, színdarabokat adunk elő. Ha nem is ilyen színvonalas előadást, de egy megemlékezést, mondjuk gyertyákkal, lehetne szervezni. Mivel 2 hónapig nem tartunk ülést, most kell megszavaznunk, hogy mennyi összeget szánunk erre a rendezvényre.

Horvát Ernő: Az elnök úr felesége fogja szervezni a rendezvényt? Azért kérdezem, mert én is segítenék, de szeretnék virrasztást.

Bari Gergely: Én nem szeretnék reggelig virrasztani.

Horvát Ernő: Azért szeretném a virrasztást, mert pontosan 2-órától 3-óra történtek felszámolásra. 40.000 roma embert öltek meg.

Vámos Istvánné dr.: Ami 3 éve volt műsor, az nagyon szép volt. Én sírtam. Azt újra elő lehetne adni.

Bari Gergely: Ha nincs több hozzászólás, én javaslok 100.000,-Ft keretösszeget a rendezvényre. Kérem, aki egyetért, az kézfelemeléssel szavazzon.

A testület jelenlévő 3 képviselője 3 igen szavazattal, egyhangúlag az alábbi határozatot hozza:

**Arló Nagyközség Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Képviselő-testületének
23/2023. (VI.29.) határozata
a Cigány holokausztról megemlékezésről**

Arló Nagyközség Roma Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete a Cigány holokausztról megemlékezés megrendezésére 100.000,- Ft keretösszeg elkülönítéséről dönt, mely összeg tartalmazza a megemlékezés megrendezéséhez szükséges valamennyi költséget.

Határidő: 2023. július 31.

Felelős: Bari Gergely elnök

Bari Gergely: Megnyitja az 5. napirendi pontot.

5. Napirendi pont

Indítványok, javaslatok

A napirendi pont előterjesztője: Bari Gergely elnök

Bari Gergely: Megkérdezem, van-e valakinek mondani valója? Nekem nincs.

Papp Sándor: Polgármester asszonytól kérdezném, hogy a Hunyadi úton az utat nem lehetne egy kicsit rendbe tenni? Nem lehet már rajta közlekedni.

Vámos Istvánné dr.: Az a baj, ha a lyukakat be is tömik, ott úgy közlekednek, hogy 2 nap múlva ugyan olyan kátyú van. Ki van írva a közbeszerzés, és épül az új út. Az lesz az első a faluban. Még most írjuk alá a szerződést. Az idén a Hunyadi, Táncsics, Kassai út, a Mátyás útnak az eleje kerül sorra. Még beadtuk a Gagarin utat is, de az később lesz meg.

Horvát Ernő: Nem tudom, hogy ezzel mások hogy vannak, de mi, a roma emberek, úgy érezzük, hogy nekünk szól ez csak. Azokban az utcákban, ahol romák laknak, ki van téve mindenhol a megállni tilos tábla. Olyan helyeken, ahol nem veszélyes, de ahol magyarok laknak a veszélyes helyeken sincs egy tábla se.

Vámos Istvánné dr.: Nincs igaza. Meg kell, hogy cáfoljam. Pontosan a gyógyszerházzal szemben lévő várakozni tilos tábla, 20 éve ott van. Az Ady Endre út 110-es házszám előtt, tavaly tetettük ki a megállni tilos táblát, mert a Peppers, és az autó bontó a mikrobuszaival elállta a kanyart, hogy ott életveszélyes csattanások voltak. Oda az biztos, hogy mi tetettük ki. Máshová, pedig a közút tette ki. Minket a közút máskor is felszólított, hogy a sövényt ki kell vágni, mert nem lehet kilátni, ahol régen a kereszt volt. Ahová mi kértük volna, az a baleset veszélyes terület és semmi köze, hogy milyen nemzetiségű emberek laknak ott. Amit mi saját döntés alapján tettünk ki, azt a közút levette. Nem vagyunk jogosultak. Nem tudom elérni a rendőrségen, hogy szüntessék meg azt az

állapotot, ami a Zrínyi úton van. Ahová van jogosultságunk, oda baleset veszély miatt kell kitenni.

Bari Gergely: Mi felhívtuk a közutat, és azt mondták, hogy az ő rendszerükben nincs tábla a gyógyszertárnál.

Vámos Istvánné dr.: Ez nem igaz.

Klisóczkiné Papp Andrea: Ezt én is meg tudom cáfolni, mert az a tábla mindig is ott volt.

Bari Gergely: Azt mondták, hogy küldik az ellenőroket, hogy hogyan került oda az a tábla.

Vámos Istvánné dr.: Nézze meg a körülményeket. Ha az most lett volna oda rakva, akkor annak nyoma lenne.

Horvát Ernő: Mondok egy másik ilyen. A jezsuitáknál a bicikli út hogyan tönkre van téve. Oda miért nincs kitéve egy megállni tilos tábla?

Vámos Istvánné dr.: Kértük, hogy legyen oda is.

Horvát Ernő: Keresztbe állnak a füves részen, letaposva minden. Régen olyan szép volt, most meg lehet nézni.

Vámos Istvánné: Egyetérték.

Bari Gergely: Régen még fűkaszával se engedték, hogy vágva legyen a fű, csak a tolható fűnyíróval. Most meg ott parkolnak az autók.

Ha nincs több hozzászólás, megköszönöm a részvételt mindenkinek és az ülést bezárom.

K.m.f.

Bari Gergely
elnök

Horvát Ernő
jegyzőkönyv-hitelesítő

Králik Zsuzsanna
jegyzőkönyvvezető